

Interlandelijke adoptie

Federale Overheidsdienst
Justitie

.be

INLEIDING

U hebt beslist om een kind uit het buitenland te adopteren. U vraagt zich ongetwijfeld af tot wie u zich moet richten, welke procedures u moet volgen of welke gevolgen de adoptie heeft.

Deze brochure geeft u alvast bijkomende informatie door uw vragen op een beknopte wijze te beantwoorden. Wij raden u ook aan onze website www.just.fgov.be/adoptie te raadplegen.

Op de laatste bladzijden van deze brochure vindt u alle gegevens van de actoren die u bij uw verzoek zullen bijstaan.

Fotos: *Digitalvision - Home Truths*

Woord vooraf

De doelstelling van de wetgevingen die u zullen leiden bij al uw stappen is het vastleggen van waarborgen zodat de adoptie plaatsvindt in het hoger belang van het kind, met inachtneming van zijn fundamentele rechten en zodat de adoptie enkel tot doel heeft het kind een gezinsomgeving en een klimaat van veiligheid, geluk, liefde en begrip te bieden.

Interlandelijke adoptie moet tot doel hebben een gezin te vinden voor een kind, niet een kind te vinden voor een gezin.

Interlandelijke adoptie wordt beheerst door het subsidiariteitsbeginsel, wat betekent dat het land van herkomst van het kind eerst de mogelijkheden tot plaatsing van het kind in zijn land van herkomst (in zijn familiale, sociale of andere omgeving) moet hebben onderzocht om te besluiten dat een interlandelijke adoptie beantwoordt aan het hoger belang van het kind.

Omschrijving van bepaalde begrippen

Interlandelijke adoptie impliceert automatisch de overbrenging van het door u geadopteerde kind van zijn staat van herkomst naar de staat van uw verblijfplaats.

Interlandelijke adoptie creëert onvermijdelijk een afstammingsband tussen u en het door u geadopteerde kind: u wordt de ouder(s) van dat kind.

Wie mag een kind adopteren?

U mag een kind adopteren met uw echtgenoot, met de persoon met wie u wettelijk samenwoont, met de persoon met wie u feitelijk samenwoont (met wie u al meer dan drie jaar een koppel vormt) of als alleenstaande.

U moet de leeftijd van vijftientig jaar bereikt hebben en vijftien jaar ouder zijn dan de geadopteerde (in geval van adoptie van een verwant kind wordt die grens teruggebracht tot 10 jaar).

Wat is gewone adoptie en wat is volle adoptie?

Op grond van de volgende drie criteria kan worden bepaald of het om een volle adoptie gaat:

- › de onherroepelijkheid van de adoptie, dit wil zeggen de onmogelijkheid om de adoptie ongedaan te maken;
- › de definitieve breuk van de band tussen het kind en zijn biologische familie;
- › de gelijkstelling van de geadopteerde met een biologisch kind van de adoptant(en).

Wanneer die drie criteria niet vervuld zijn, gaat het over het algemeen om een gewone adoptie.

In België hebt u de mogelijkheid tot gewone of tot volle adoptie van een kind. In de meeste landen van herkomst van de kinderen bestaat die keuze echter niet.

Wanneer de wetgeving van het land van herkomst van het kind enkel gewone adoptie kent, kunt u de gewone adoptie vervolgens voor de Belgische jeugdrechter nog altijd omzetten in volle adoptie.

Adoptieprocedure

Eerste stap: voorbereiding op de adoptie

U moet eerst contact opnemen met de centrale autoriteit van de gemeenschap die bevoegd is om u in te schrijven voor een voorbereiding op de adoptie (de gegevens van de drie centrale autoriteiten van de gemeenschap staan achteraan in de brochure) en een vonnis van jeugdrechtbank verkrijgen waaruit blijkt dat u bekwaam en geschikt bent om een interlandelijke adoptie aan te gaan.

De voorbereiding beoogt twee doelstellingen:

- › u inlichtingen verstrekken over de stappen van de adoptieprocedure en over de juridische gevolgen en de consequenties ervan;
- › u bewust maken van de psychologische, familiale en relationele uitdagingen van de adoptie en van het nut van follow-up na adoptie.

De voorbereidingscyclus omvat collectieve informatiesessies en collectieve en individuele bewustmakingssessies.

Op het einde van die voorbereiding ontvangt u het bewijs van voorbereiding.

Tweede stap: vonnis betreffende de geschiktheid om te adopteren

Met uw bewijs van voorbereiding kunt u bij de jeugdrechtbank van uw gerechtelijk arrondissement een aanvraag indien om een vonnis te verkrijgen waaruit blijkt dat u bekwaam en geschikt bent om een adoptie aan te gaan.

Om een uitspraak te kunnen doen, beveelt de rechtbank een maatschappelijk onderzoek. Dat wordt uitgevoerd door de dienst die door de centrale autoriteit van de gemeenschap wordt aangewezen.

Het vonnis betreffende de geschiktheid dat u zal ontvangen is drie jaar geldig vanaf de uitspraak ervan en in voorkomend geval vier jaar wanneer bepaalde voorwaarden zijn vervuld.

Wanneer in het vonnis is bepaald dat u bekwaam en geschikt bent om een adoptie aan te gaan, stelt het openbaar ministerie een verslag op. Dat verslag is bestemd om de nuttige inlichtingen ter beschikking te stellen van de bevoegde autoriteiten van het land waaruit u wenst te adopteren.

Het zijn de bevoegde autoriteiten van het land van herkomst van het kind die een kind voor een

adoptiegezin voorstellen, op basis van het dossier van dat gezin dat door de Belgische dienst werd opgestuurd (= *matching*).

Derde stap: begeleiding van het adoptieplan

Tussenkomen van een adoptiedienst

Wanneer u uw vonnis betreffende de geschiktheid hebt gekregen, wordt dat samen met het verslag van het openbaar ministerie verstuurd naar de erkende adoptiedienst van uw keuze (u vindt de lijst op de website van de centrale autoriteiten die achteraan in de brochure wordt vermeld).

De adoptiedienst stemt er niet automatisch mee in om uw aanvraag te begeleiden. De adoptiedienst zal pas beslissen om u te steunen wanneer uw plan verenigbaar is met de voorwaarden voor adoptie in het gekozen land waarmee die dienst samenwerkt, met de vermeldingen in het vonnis betreffende de geschiktheid, met het profiel van de kinderen en van het land, ...

Elke erkende adoptiedienst werkt met een beperkt aantal landen. In bepaalde gevallen kan het plan rechtstreeks worden begeleid door de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap.

Wat zijn de taken van de adoptiedienst?

De adoptiedienst is de tussenschakel tussen u en de buitenlandse autoriteiten.

In de praktijk betekent dit dat de adoptiedienst:

- › u helpt bij de samenstelling van het dossier ten behoeve van de buitenlandse autoriteiten;
- › het dossier aan die autoriteiten bezorgt;
- › het kindvoorstel ontvangt en aan u bezorgt.

Wanneer het kindvoorstel door de centrale autoriteit van de gemeenschap en door uzelf wordt goedgekeurd, bereidt de dienst u voor op de ontmoeting met het kind en op de procedure in het land van herkomst.

Vierde stap: totstandkoming van de adoptie in het land van herkomst

In de meeste gevallen wordt de adoptie uitgesproken in het land van herkomst. Het recht van dat land inzake interlandelijke adoptie is van toepassing. De buitenlandse beslissing over de totstandkoming van de adoptie is ofwel een vonnis, ofwel een administratieve beslissing.

Kunnen verschillen afhankelijk van het land:

- › de procedures (bepaalde landen voorzien in een procedure vóór adoptie);
- › uw aanwezigheid ter plaatse gedurende een bepaalde periode;
- › de voorwaarden met betrekking tot uw leeftijd of uw burgerlijke staat- en
- › de gevolgen van de gewone of volle adoptie.

Vijfde stap: erkenning en registratie van de adoptie

Vervolgens moet u het in het land van herkomst genomen adoptiebesluit laten erkennen door de federale centrale autoriteit (de contactgegevens staan achteraan in de brochure). Die erkenning moet plaatsvinden vóór de overbrenging van het kind. De erkenning bestaat erin, in België gevolg te geven aan het buitenlandse adoptiebesluit. Zonder die erkenning zou u in België niet worden beschouwd als de ouders van het kind dat u heeft geadopteerd.

Om die erkenning te krijgen, moet u alle originele en (in voorkomend geval door tussenkomst van het Belgisch consulaat van het land van herkomst van het kind) gelegaliseerde adoptiedocumenten aan de federale centrale autoriteit bezorgen. De volledige lijst met

documenten die moeten worden overgelegd, staat op de website www.just.fgov.be/adoptie, als bijlage bij het formulier voor verzoek tot erkenning. Die documenten worden u daarna terugbezorgd om u de kans te geven, de formaliteiten voor de gemeente te vervullen.

Gevolgen van de erkenning

De erkenning heeft met name tot gevolg dat aan het kind een paspoort of een visum kan worden uitgereikt, dat het kind een nieuwe naam krijgt en dat het eventueel de nationaliteit van de adoptanten verkrijgt.

De federale centrale autoriteit spreekt zich naar aanleiding hiervan uit over de gelijkstelling van de buitenlandse adoptie met een gewone of volle adoptie.

Registratie

Enig door de federale centrale autoriteit erkend buitenlands besluit wordt eveneens geregistreerd.

De registratie is de materiële concretisering van de erkenning.

Op eenvoudig vertoon van het bewijs van registratie

wordt de adoptieve afstamming door alle Belgische autoriteiten of gerechten erkend.

Zesde stap: de gemeente

De adoptieprocedure is volledig beëindigd wanneer u naar het gemeentehuis van uw gewone verblijfplaats bent geweest. U laat er de geboorteakte van het kind en het geregistreerde adoptiebesluit door de ambtenaar van de burgerlijke stand inschrijven in de registers van de burgerlijke stand.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal er ook over waken dat uw kind wordt ingeschreven in het bevolkingsregister.

Vervolgens...

Uw erkende dienst zorgt voor follow-up na adoptie. Die follow-up bestaat uit gesprekken en huisbezoeken om verslag te kunnen uitbrengen over de goede integratie van het kind. De follow-up is er echter vooral op gericht om u te begeleiden in geval van moeilijkheden.

Nuttige adressen

De centrale autoriteiten bevoegd voor adoptie

1. Federale centrale autoriteit

Dienst Internationale Adoptie
Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele Rechten en
Vrijheden
Federale Overheidsdienst Justitie
Waterloolaan 115
B-1000 Brussel
Tel.: (+32) 2 542 71 61 / 75 82
Fax: (+32) 2 542 70 56
Website: www.just.fgov.be/adoptie
E-mail: adoption.int.adoptie@just.fgov.be

2. In de Vlaamse Gemeenschap

Kind en Gezin is bevoegd voor de kandidaat-adoptanten die verblijven op het grondgebied van het Nederlandstalige Gewest of van het tweetalige Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Vlaamse centrale Autoriteit inzake Adoptie
Kind en Gezin
Hallepoortlaan 27
B-1060 Brussel
Tel.: (+32) 2 533 14 76 / 77
Fax: (+32) 2 544 02 90
Website: www.kindengezin.be
E-mail: adoptie@kindengezin.be

3. In de Franse Gemeenschap

De centrale autoriteit van de gemeenschap is bevoegd voor de kandidaat-adoptanten die verblijven op het grondgebied van het Franstalige Gewest of van het tweetalige Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

L'Autorité centrale communautaire
Direction générale de l'Aide à la jeunesse
Boulevard Léopold II, 44
B-1080 Bruxelles
Tel.: (+32) 2 413 41 35
Fax: (+32) 2 413 21 39
Website: www.adoptions.be
E-mail: adoptions@cfwb.be

4. In de Duitstalige Gemeenschap

De "Zentrale Behörde der Deutschsprachigen" is bevoegd voor de kandidaat-adoptanten die verblijven op het grondgebied van het Duitstalige Gewest.

Ministerium der Deutschsprachigen
Zentrale Behörde der Deutschsprachigen
Gemeinschaft für Adoptionen
Gospertstrasse 1
B-4700 Eupen
Tel.: (+32) 87 59 63 46
Fax: (+32) 87 55 64 74
Website: www.dglive.be/adoption
E-mail: guenther.manz@dgov.be

Andere

- › Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken:
<http://www.diplomatie.be> (rubriek: Diensten –
Burgerlijke Stand)
- › Dienst Vreemdelingenzaken:
<http://www.dofi.fgov.be>
- › Gerechtelijke overheden
Op onderstaande website vindt u de coördinaten
van de jeugdrechtbank van uw gerechtelijk
arrondissement: www.just.fgov.be/index_nl.htm
(rubriek: Gerechtelijke Adressen).
- › Meer informatie over het Verdrag van Den Haag van
29 mei 1993 inzake de internationale samenwerking
en de bescherming van kinderen op het gebied van
de interlandelijke adoptie: www.hcch.net (rubriek:
Conventions – Convention nr. 33)

Dienst Communicatie en Documentatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel: 02 542 65 11
www.just.fgov.be